

સાયન્સ સેન્ટર ન્યુજ લેટર

જૂન-૨૦૨૦
અંક-૬૨

સાયન્સ સેન્ટર

વોલ્યુમ-૬, ઈશ્યુ-૦૨

વિજ્ઞાનમાં નવીન ખોજ

આનુવંશિક શોધમાં વધુ સારી પ્રતિરક્ષા, લાંબા આયુષ્ણને અસર કરે છે.

સુધ્રમ કીડાની ત્વચા પરની કરચાલીઓ મળુંથા માટે લાંબી અને સ્વસ્થ જીવનની ચાવીએ છે. માટીમાં જોવા મળતા પારદર્શક કૃમિ કેનોરાફેન્સાટિસ એલિગન્સ (સી. એલિગન્સ) પર કામ કરતી વખતે વોશિગન સ્ટેટ યુનિવર્સિટી (WSU)ના એલેસન એસ ફોલોયડ કોલેજ ઓફ મેડિસિનના સંશોધકોએ સોપ્રોથમ વખત અલુ શોદી કાઢયું કે બેકેટેરિયાના હુમલાની સામે આ નાના કૃમિની છાત અથવા ત્વચા જેવા બાહ્ય અવરોધકનું નિયંત્રણ તેના ચેતાતંત્ર દ્વારા થાય છે. તેઓનો આ અભ્યાસ ‘સાયન્સ એડવિન્ઝસ’ જરૂરિમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યો હતો. ઘણીવાર જીવવિજ્ઞાનના સંશોધન માટે એક આર્દ્ધ જીવ-તંત્ર તરીકે ઉપયોગમાં લેવાતો આ સી. એલિગન્સ નેમાટોડ ખૂબ જ સરળ માળખું ધરાવે છે કે હજુ પણ મળુંથા સહિતના વધુ જાલ સરસન પ્રાપ્તીઓ સાથે ઘણી આનુવંશિક સમાનતાઓ ધરાવે છે, આથી આ શોધ માનવ સ્વસ્થને પણ અસર કરે છે.

લેખના સહ લેખક

સહયોગ આદ્યાપક જુંગુસન દ્વારા જ્ઞાનવામાં આવ્યુ હતું કે “અમારું અદ્યાયન કૃમિની કચુટિકલ (બાહ્યત્વચા) અથવા મળુંથાની ચામડી જેવા શારીરિક અવરોધ ચેપનો પ્રતિસાદ કરતા નથી એ પર્પટરાગત ડ્રાઇકોને પડકાર આપે છે. રોગકારક સામે શરીરના જમ્બાત સંરક્ષણનો તે એક ભાગ છે. તેઓના જ્ઞાનવા મુજબ ચેપ દરમિયાન નેમાટોડ તેની કચુટિકલ રચનાને બદલી શકે છે અને તે સંરક્ષણ પ્રતિક્રિયા ચેતાતંત્ર દ્વારા નિયંત્રિત થાય છે.”

જુંગુસન અને તેના સાથીએ જુંગ સાયલેન્નીંગ અને CRISPR જીવન સંપાદન જેવી તકનીકીઓનો ઉપયોગ કરીને જતાવ્યું કે G-પ્રોટીન-બોડી રીસેપ્ટર npr-8 નામના જીવન સાથે જોડાયેલા કોલાજેના તથા પ્રોટીનનું નિયમન કરે છે, જે કૃમિની બાહ્ય ત્વચાના (નેમાટોડસના કચુટિકલના) મુખ્ય માળખાકીય ધટકો છે.

જ્યુમોનિયા, સાબોગેલા અને સ્ટેફ ચેપ ફેલાવતા પેથોજેન્સના સંપર્કમાં લાવતા, જેના npr-8 રીસેપ્ટરને દૂર કરવામાં આવ્યા હતા તેવા કૃમિ લાંબા સમય સુધી બચી ગયા હતા. રીસેપ્ટર વિનાના કૃમિની બાહ્ય ત્વચા તેમના અન્ય સાથી કૃમિઓની સરખામણી માં વધુ સપાટ રહી કે લેમની બાહ્ય ત્વચા વધારે કરચાલીવાળી હવી.

લેખના મુખ્ય લેખક અને સન લેબોરેટરીના પોસ્ટડોક્ટરલ સંશોધનકર્તા દુરાઈ સેવેગાઉન્ડર્સ જાણાવ્યું કે “કૃમિ માટે, તંડુરસ્ત બાહ્ય ત્વચા જાળવી મહત્વપૂર્ણ છે કારણ કે બાહ્ય પ્રહાર સામે રક્ષણમાં તે પ્રથમ હરોળ તરીકે કાર્ય કરે છે. ઘણાં પેથોજેન્સ દુષ્પ્રોટીન ઉત્પન્ન કરે છે, જે આ અવરોધનો નાશ કરવાનો અને ચેપ ઉત્પન્ન કરવાનો પ્રયાસ કરે છે. તેઓના સંશોધનના પરિણામો દર્શાવે છે કે ચેતાતંત્ર આ હુમલાઓ શોદી શકે છે અને આ રક્ષણાત્મક માત્રાના ફીટીથી સુદૂર અથવા મજલૂત બનાવી પ્રતિક્રિયા આપે છે.”

કોલેજન એ સરસન પ્રાણીઓમાં સૌથી પ્રચુર માગ્રામાં પ્રાણ્ય પ્રોટીન છે અને કોલેજનનું ઘટતુ

સ્ટર વૃદ્ધિત્વ સાથે સંકલાયેલું છે. મળુંથોમાં કોલેજનો ઘટાડો કદશીપી કરચાલીઓ કરતા વધુ સમર્થાઓ ઓભી કરી શકે છે. નેમાટોડસ કૃમિમાં ફક્ત એક જ એક્સ્ક્રા સેલ્વુલર મેટ્રિક્સ હોય છે જ્યારે મળુંથાનું પ્રલોક અંગ પર “એક્સ્ક્રા સેલ્વુલર મેટ્રિક્સ” હોય છે અને જો તે મેટ્રિક્સ ખૂબજ સખત અથવા ખૂબજ ટીલા હોય તો તે નુકસાનકારક બની શકે છે.

WSU અભ્યાસના પરિણામો દર્શાવે છે કે

કોલાજેન્સ રોગકારક ચેપના સંરક્ષણના મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવે છે અને સંશોધનકારો અનુમાન કરે છે કે કોલાજેન્સનું ન્યુરલ રેગ્યુલેશન દીઘાર્યુથી પ્રાપ્ત કરવામાં ભૂમિકા ભજવી શકે છે.

પ્રકાશક

બંધાનિયિ પાની
આઈ.એ.એસ.
મ્યુનિસિપલ કમિશનર

સંપાદક

આર. જે. પંડ્યા
ડે. મ્યુ. કમિશનર

સંસ્કરણ

ભામિની મહિંડા
ચીફ કચુટેટર

દિવ્યેશ ગામેતી
કચુટેટર (સાયન્સ)

સંચોજક

ડૉ. પૃથુલ દેસાઈ
પ્રિન્ટિપાલ
પી.ટી.સાયન્સ કોલેજ

આ માસના વૈજ્ઞાનિક

ડાયાલા રાજગોપાલ (રાજ) રેડી

ડાયાલા રાજગોપાલ “રાજ” રેડીનો જન્મ ૧૩ જૂન ૧૯૭૧ના રોજ વિદીશ ઈન્ડિયાની મદ્રાસ પ્રેસીડેન્સીમાં રિટોડ જીલ્લાના કટૂરાનાં થયો હતો. તેમણે ઈ.સ.૧૯૮૮માં સિલિન્ડર ઈજનેટીમાં સ્નાલાની પદવી ભારતની ગુર્જનીની કોલેજ ઓફ એન્જિનીયરિંગમાંથી મેળવી હતી, કે મદ્રાસ યુનિવર્સિટી સાથે ભોડાગેલ હતી (હાલ તે ચેન્નાઈની અન્ના યુનિવર્સિટી છે.) અને ઈ.સ.૧૯૮૮માં આંસ્ક્રેલેનીયાની યુનિવર્સિટી ઓફ વ્યુ સાઓથી વેલ્સનીયાની એમે.ટેકની પદવી મેળવી હતી. તેમણે ઈ.સ.૧૯૮૮માં યુનાઇટેડ સ્ટેટમાં આવેલ કેલિફોર્નિયાની સ્ટેનફોર્ડ યુનિવર્સિટીમાંથી કોમ્યુન્ટર સાયન્સમાં પી.એચ.ડી.ની પદવી મેળવી હતી.

ડૉ. રેડી, પેન્સિલવેનિયાના પીટર્સબર્ગમાં આવેલ કાર્નેગી મેલોન યુનિવર્સિટીમાં કોમ્યુન્ટર સાયન્સ અને રોબોટિક્સના યુનિવર્સિટી આદ્યાપક અને સ્ટેનફોર્ડ ઓફિસ પ્રમુખ છે.

ડૉ. રેડી, એન્ટરપ્રાઇસિન્સ માટે કાર્ય કર્યું હતું. તેઓ IIT હૈન્ડરાબાદની ગવર્નર્સ કાલેજિસલના અદ્યાપક છે. તેઓ ઈ.સ.૧૯૯૮ થી ૨૦૦૧ સુધી રાષ્ટ્રપતિના માહિતી તકનીકી સલાહકાર સમિતિ (PITAC)ના સહ

અદ્યાપક રહ્યા હતા.

ડૉ. રેડીના પ્રાર્બિલ સંશોધનો સ્ટેનફોર્ડની એન્યાર્સ (AI) લેખના થયા હતા. જેમાં વાચી, ભાષા, દ્રષ્ટિ અને રોબોટિક્સ જેવી બુધ્ધિની સમજશક્તિ અને મોટરના પાસાંઓનો સમાવેશ થાય છે. પંચ દાયકાના ગાળામાં, રેડી અને તેમના સાથીદાંશે બોલતી ભાષા પ્રણાલીના ઘણાં ઐટિલાઇસ નિર્દશનો કર્યા હતા. ઉદાહરણ તરીકે, રોબોટનો અવાજ નિયંત્રણ, મોટા શાંદ ભંડોળ સાથે જોડાગેલ વાણીની ઓળખ અને શાંદભંડોળ સહિતનું શુલ્ષતેન. તેમને યુનિવર્સિટી ઓફ ન્યુ સાઉથ વેલ્સ, અન્ના યુનિવર્સિટી, IIT (અહાબાદ), આંધ્રાયુનિવર્સિટી, IIT (ખડકપુર) તરફથી માન્દ ડોક્ટરેટ એનાયત કરવામાં આવ્યા છે. ઈ.સ.૨૦૦૧માં ડૉ. રેડીને પદ્ધતિખાના પુરસ્કાર એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો. ઈ.સ.૨૦૦૫માં રોબોટિક્સ અને કોમ્યુન્ટર વિજ્ઞાનમાં તેમની અનેરસ ભૂમિકા માટે ડૉ. રેડીને છોન્ડ પાર્ટિકુલર મદ્દોળો હતો. ઈ.સ.૨૦૦૬માં વિજ્ઞાનમાં તેમના જીવનકાળના યોગદાન માટે યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સના રાષ્ટ્રીય વિજ્ઞાન પ્રતિકાળનો સર્વોચ્ચ વાંગેર

સાયન્સ ફેક્ટ જૂન-૨૦૨૦

સમય

મંગળવાર થી શુક્રવાર
સવારે ૬.૩૦ થી સાંજે ૪.૩૦

શનિવાર, રવિવાર
તથા
જાહેર રજાના દિવસે
સવારે ૧૧.૦૦ થી સાંજે ૬.૩૦

સરનામું

સાયન્સ સેન્ટર સુરત
સિટીલાઇટ રોડ,
સુરત - ૩૯૫ ૦૦૭

ફોન નં.

૦૨૬૧ - ૨૨૫૫૮૪૭
+૯૧ ૯૭૨૭૭ ૪૦૮૦૭

ફેક્ષ નં.

૯૧-૨૬૧-૨૨૫૫૮૪૬

ઈ-મેઈલ

sciencecentre@suratmunicipal.org

વેબ સાઈટ
www.suratmunicipal.gov.in

૧ જૂન	“આંતરરાષ્ટ્રીય બાળદિન”
૫ જૂન	“વિશ્વ પર્યાવરણ દિન”
૫ જૂન ૧૭૮૩	પ્રાથમિક બલુનની શોધ થઈ અને તેનું પ્રથમ ઉદ્ઘાન કરવામાં આવ્યું
૬ જૂન ૨૦૧૨	“શુક્રનું સંક્રમણ” ની ખગોળીય ઘટના બની હતી
૭ જૂન ૧૮૭૧	જ્ઞાન ચંગ સિમ્પસ (ક્રોરોફોર્મના શોધક)નો જન્મ
૭ જૂન ૧૯૭૮	ભારતે નાની પચ્છિમણ કક્ષા ધરાવતો પૃથ્વીનું અવલોકન કરનારો ઉપગ્રહ “ભારક” અવકાશમાં તરતો મુક્તાયો
૮ જૂન	“વિશ્વ પ્રેરણ ટયુમર દિવસ”
૮ જૂન	“વિશ્વ મહાસાગર દિવસ”
૮ જૂન ૧૯૩૬	“ઈન્ડિયન સ્ટેટ બોડકાસ્ટાઇંગ સર્વિસ” (ISBS)નું નામ “ઓલ ઈન્ડિયા રેડિયો” (AIR) કરવામાં આવ્યું
૧૦ જૂન	“બોલપોર્ટન પેન દિવસ”
૧૧ જૂન ૧૮૬૩	પ્રથમ મહિલા અવકાશયાત્રી વેલેન્ટીના પોતાની અવકાશયાત્રા પુરી કરી પૃથ્વી પર પરત આવી
૧૨ જૂન	“વિશ્વ બાળ મજૂરી વિરોધ દિન”
૧૨ જૂન ૧૮૭૨	જાપાનમાં ચેલ્વેટ્રેનની શરૂઆત થઈ
૧૪ જૂન	“વિશ્વ રક્તદાતા દિન”
૧૫ જૂન ૧૭૫૨	મહાન વૈજ્ઞાનિક બેન્જામીન ફેન્કલીને આ દિવસે પતંગનો પ્રયોગ કર્યો
૧૬ જૂન ૨૦૧૮	જૂનના પ્રીલા રવિવારને “વિશ્વ પિતૃ દિવસ” તરીકે ઉજવવામાં આવે છે
૧૮ જૂન	“વિશ્વ સિકલસેલ એનિમીયા જાગૃતિ દિવસ”
૨૧ જૂન	આ દિવસ ઉત્તર ગોળાઈનો વર્ષનો સૌથી લાંબો દિવસ અને દક્ષિણ ગોળાઈની વર્ષની સૌથી લાંબી રાત્રી છે કારણ કે સૂર્યના કિરણો આ દિવસે ઉત્તર ગોળાઈમાં સીધા પડે છે
૨૨ જૂન ૧૮૭૩	સ્કાયલેબનાં અવકાશયાત્રીઓએ ૨૮ દિવસ સુધી પૃથ્વીની પચ્છિમા કર્યા બાદ પ્રશાંત મહાસાગરમાં ઉત્તરાય કર્યું
૨૩ જૂન	યુનાઇટેડ નેશન્સ પરિલક સર્વિસ દિવસ (યુ.એન.)
૨૪ જૂન ૧૮૬૧	પ્રથમ ભારતીય “સુપર સોનિક ફાયટર એ” નું સફર ઉદ્ઘાન
૩૦ જૂન ૧૮૮૦	એક હજાર વર્ષનું લાંબામાં લાંબું ખગાસ સુર્યગ્રહણ થયું

UN : યુ. એન. : યુનાઇટેડ નેશન્સ, WHO : વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગનાઇઝેશન

જવાબ:- ૧) ક, ૨) ક, ૩) બ, ૪) ક, ૫) ક, ૬) ક, ૭) બ, ૮) રા

વैज्ञानिक प्रश्न

શું સમય યાત્રા શક્ય છે?

સમય યાત્રા એ પદાર્થ કે વ્યક્તિની સમયની ચોકક્સ ક્ષાણો ચોકક્સ બિંદુઓ વર્ષેની હિલચાલની કલ્પના છે. જે સામાન્ય રીતે ટાઈમ મશીન (સમય રંગ્રેજ) તરીકે ઓળખાતા કાલ્પનિક સાધનનો ઉપયોગ કરીને કરવામાં આવતી હોવાનું કલ્પવામાં આવે છે. ‘સમય યાત્રા’ વ્યાપક રીતે ફિલસ્ફૂલી અને માન્યતા પ્રાપ્ત કલ્પના છે. ટાઈમ મશીનનો વિચાર એચ.જી વેલની ૧૮૮૫ની નવલક્યા ‘ધી ટાઈમ મશીન’થી લોકપ્રિય થયો હતો.

શરીર સાથે ભૂતકાળ તરફની સમય યાત્રા કરવી શક્ય હોય તે અનિયત છે. સમય વિશેના સામાન્ય અર્થની સમજની બહાર અગ્રીમ સમય યાત્રા એ વ્યાપકપણે અનુભવવામાં આવતી ઘટના છે, જેને વિશિષ્ટ સાપેક્ષતા અને સામાન્ય સાપેક્ષતાના માળખામાં સારી રીતે સમજુ શકાય છે.

ઝે કે, એક શરીરની તુલનામાં બીજા શરીરને થોડા મિલિ સેકંડ માટે આગળ લઈ જવું અથવા પાછળ લઈ જવું એ વર્તમાન તકનીકીથી શક્ય નથી. ભૂતકાળ તરફ સમય યાત્રાની વાત કરીએ તો, સામાન્ય સાપેક્ષતાના આધારે ફરતા બ્લેક હોલના ઉદાહરણથી તેનો ઉકેલ શોધવો શક્ય છે. અવકાશી સમયના ચાદર્ચિક સ્થાન તરફની મુસાફરી સૈદ્ધાંતિક ભૌતિકશાસ્ત્રમાં ખૂબ જ અભ્યસીકૃત છે અને તે સામાન્ય રીતે ફક્ત કવોન્ટમ મિકેનિક્સ અથવા વર્માલોટ્સ

સાથે જોડાયેલા છે, જેને આઈનસ્ટાઈન-રોગન બ્રિજ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે

સૌથી વધુ નોંધનીય એવી વિશિષ્ટ અને સામાન્ય સાપેક્ષતા થિયરીઓ સૂચવે છે કે જે શક્ય હોય તો યોગ્ય ભौમિક અવકાશ સમય અને અવકાશમાં ચોકક્સ પ્રકારની ગતિ ભૂતકાળ અને ભવિષ્યમાં સમય યાત્રા કરાવી શકે છે. તકનીકી રીસર્ચ પેપરમાં, ભૌતિકશાસ્ત્રીઓ સમયને બંધક બનાવતા વક્તો કે જે એવી વૈજ્ઞાનિક રેખાઓ છે જે અવકાશ સમયમાં બંધ વક્તની રૂચના કરે છે, તે સૈદ્ધાંતિક રીતે પદાર્થને તેમના ભૂતકાળમાં પાછા લઈ જઈ શકે છે.

વैજ્ઞાનિક સમુદ્દરાના ધારાં માને છે કે ભૂતકાળ તરફની સમય યાત્રા શક્ય નથી. કોઈપણ સિદ્ધાંત જે સમય યાત્રાને મંજૂરી આપે છે તેમાં કાર્યકારણની સંભવિત સમસ્યાઓ ઊભી થાય છે. કાર્યકારણ સાથે સંકલાયેલી સમસ્યાનું ઉંતમ ઉદાહરણ ‘‘Grandfather paradox’’ છે. “જો કોઈ વ્યક્તિ સમયમાં પાછા જાય અને તેમના પિતાનો જન્મ ન થયો હોય તે પહેલા તેના દાદાને મારી નાંબે તો?”

એકજીબીટને ઓળખો

જડપી ચક્કરી

આ એકજીબીટ સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ મ્યુઝિયમ અને આર્ટ ગેલેરીની વર્ષે આવેલ “પાર્ક એકજીબીટ”માં સ્થિત છે.

ખુલ્લશી પર બેસો. તમારા પુરા હાથને ખુલ્લા કરી વજન ફુર ખસેડો અને તમારા મિત્રને તમને હળવેથી ગોળ ફેરવવાનું કહો. જ્યારે તમે ફરતા હોવ વ્યારે દીમેથી બંને વજનોને તમારી તરફ ખેંચો-તમે અનુભવશો કે તમે જડપથી ફરવા લાગશો. ફરીથી વજનોને દૂર લઈ જાઓ. હવે તમે દીમેથી ફરવા માંડશો. આવું ઘણી વખત કરી જુઓ.

પદાર્થનું કોણીય વેગમાન તેના દળ વિતરણ અને કોણીય વેગ પર આધાર રાખે છે. વજનોને તમારી નજીક લાવતા દળ કેન્દ્રની નજીક સંચિત થાય છે. તેથી પદાર્થના કોણીય વેગમાં વધારો થાય છે.

સાયન્સ કિવાજ

૧. નીચેનામાંથી કઈ જોડી બે અદિશ રાશી રજુ કરે છે?
- અ) દળ, પ્રવેગ બ) તાપમાન, ટોક ક) અંતર, ગતિ ડ) ગુરુત્વાકર્ષણ તફાવત, કાર્ય
૨. ઓરડાના તાપમાને હવાની દાનતા કેટલી છે?
- અ) ૧.૪૧ બ) ૧.૭૫ ક) ૧.૨૮ ડ) ૧.૬
૩. આમાંથી કયા પ્રવાહીની રિનજદતા સૌથી વધુ છે?
- અ) પાણી બ) મદિ ક) રકટ ડ) હવા
૪. કૃગ એ છોડ છે જેમાં શેનો અભાવ હોય છે?
- અ) ઓકિસજન બ) કાર્బન ડાયોક્સાઇડ ક) કલોરોફિલ ડ) આમાંથી કંઈ નહિ
૫. શુદ્ધ પાણીનું pH મૂલ્ય શું છે?
- અ) ૬.૪ બ) ૬.૬ ક) ૭ ડ) ૭.૪
૬. નીચેનામાંથી કયાને 'ફિલોસોફરનું ઊન' કહેવામાં આવે છે?
- અ) જિંક બ્રોમાઇડ બ) જિંક નાઈટ્રેટ ક) જિંક ઓક્સાઇડ ડ) જિંક કલોરાઇડ
૭. CNG અને LPG શેના ઉદાહરણો છે?
- અ) ધન ઈંદ્રાળ બ) વાયુ ઈંદ્રાળ ક) પ્રવાહી ઈંદ્રાળ ડ) તેઝો ઈંદ્રાળ નથી
૮. નિસ્થાદિત પાણી શું છે?
- અ) નાબળુ વાહક બ) સારા વાહક ક) બંને એ અને બી ડ) કોઈ નહીં

સાયન્સ પ્રોજેક્ટ

સુરત મહાનગરપાલિકા સંચાલિત સાયન્સ સેન્ટર સુરત સિથેટ આર્ટ ગેલેરી ખાતે તા.૩૦ અને ૩૧ ઓગસ્ટ ૨૦૧૮ના રોજ 'વિજ્ઞાન મેળા'નું આયોજન હાથ ધરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં ગોપીનાથ મલિક પ્રાથમિક કુમાર શાળા ક્રમાંક-પદ્ધતિના વિદ્યાર્થીઓએ સંશાદન વ્યવસ્થાપન વિષય અંતર્ગત 'સ્માર્ટ રોડ' પ્રકલ્પ રજુ કર્યો હતો.

હેતુ : પાણીનું સંરક્ષણ

આ પ્રકલ્પની કાર્યપ્રણાલીમાં એક પ્લાસ્ટિકના ટબમાં કાંકરાનું લેયર બનાવી તેની ઉપર ટોપમીક્સ પાર્મએબલનું લેયર બનાવવામાં આવ્યું હતું. ટોપમીક્સ પાર્મએબલ એક એવું લેયર છે જે એક મિનિટમાં ૧૦૦૦ લીટર પાણી શોષે છે. આ લેયરને પાર્મએબલ આસફાલ્ટ લેયર કહેવામાં આવે છે. જ્યારે રોડ ઉપર પાણી પડે છે ત્યારે આ સપાટી દ્વારા પાણી સીદ્ધ જમીનમાં ઉત્તરે છે. આ રીતે પાણીનો સંગ્રહ કરી વર્પાશમાં લઈ શકાય છે.

કાયદારાઓ:

૧. વરસાદના પાણીનો સંગ્રહ કરી તેને ઉપયોગમાં લઈ શકાય છે.
૨. જમીનમાં પાણીનું સ્તર ઊંચું લાવી શકાય છે.
૩. રોડ લાંબા સમય સુધી કાર્યરત રહે છે.
૪. ચોમાસામાં થતા અક્ષમાતો નિવારી શકાય છે.

